

Asia: VN/5386/2020-VM-152

Lausuntopyyntö ehdotuksesta julkisen hallinnon API-periaatteiksi

1.1 Tarjoa ja hyödynnä tietoja pääsääntöisesti ohjelmointirajapintojen kautta

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Voimme ruveta huomioimaan periaatteita tästä lähtien eri projekteissa, missä asianmukaista. Pyritään mahdollistamaan rajapintojen käytettävyys tarvelähtöisesti. Esimerkit ja tukimateriaalit ovat mielestämme hyviä.

1.2 Määritä ohjelmointirajapintojen tarjoamiselle ja hyödyntämiselle tavoitteet ja hanki riittävät resurssit

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Vastuut ja velvollisuudet organisaation sisällä täytyy määrittää ja aika pitää budjetoida. Tarvitaan avoimen datan strategia, jotta voidaan mahdollistaa tunnistetuissa toiminnoissa ja projekteissa.

1.3 Varmista hankinnoissa yhteentoimivuus muiden tietojärjestelmien kanssa

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Pyritään järjestelmähankinnoissa ja järjestelmien päivityksissä ottamaan vaatimukset huomioon ja on syytä tunnistaa tapaukset, joihin API-lähestymistapa ei taivu.

1.4 Edistä sisäistä ja ulkoista yhteistyötä

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Käyttötapausten pohdinta ja rajapintojen rakentaminen tulee tehdä yhteen toimivuuden periaatteet huomioiden.

2.1 Kehitä ohjelmointirajapintoja tarvelähtöisesti

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Organisaatioissa tarvitaan foorumi/toimintatapa tunnistaa näitä tarpeita? Täytyy tunnistaa henkilöt, joita tulee konsultoida organisaation sisällä tunnistamaan ja validoimaan tarpeet.

2.2 Määritä ohjelmointirajapintojen tarjoamiseen ja hyödyntämiseen liittyvät roolit, tehtävät, vastuut ja toimintamallit.

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Tarvitaan hallintamalli.

2.3 Kuvaa ohjelmointirajapintojen muodostama kokonaisuus

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Hallintamallissa määritellään tarvittavat vastuut ja dokumentaatio.

2.4 Tunnista ja hallitse ohjelmointirajapintoihin liittyvät riskit

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Mihin muihin hallintavastuisiin voidaan yhdistää organisaation sisällä?

3.1 Kehitä ohjelmointirajapinnat avoimilla ja teknologiariippumattomilla standardeilla ja protokollilla

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Määritellään hallintamallin yhteydessä. Avoimet ja riippumattomat standardit ja rajapinnat ovat hyvä tavoite ja periaate. Arkkitehtuurilla pyritään ohjaamaan mainittuun suuntaan, jotta kehitys, hallinta ja ylläpito olisivat tehokasta.

3.2 Kuvaa ohjelmointirajapintojen käsittelemät tiedot yhteisten ja yleisten tietomallien mukaisesti

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Yhteisten ja yleisten tietomallien käyttö nähdään hyödylliseksi.

3.3 Testaa, versio, dokumentoi ja julkaise ohjelmointirajapinnat

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Otetaan kantaa hallintamallissa.

3.4 Seuraa ohjelmointirajapinnoille asetettuja mittareita ja muita ominaisuuksia

Onko periaate realistinen ja käyttöönotettavissa organisaatiossasi? Miltä tukimateriaali ja esimerkit vaikuttavat? Periaatteet, tukimateriaali ja esimerkit on kuvattu liitteissä tarkemmin.

Otetaan kantaa hallintamallissa, erotettava sisäiset ja ulkoiset API rajapinnat. Ulkoiset hyökkäykset voitava tunnistaa ja reagoida niihin sekä rajoittaa käyttöä automaattisesti. Asetetaan rajat datamäärien ja kutsumäärien suhteen.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Mielestämme periaate on varsin kannatettava, mutta toteuttaminen vaatii edellytysten luomista, jotta tarvittavat kyvykkyydet voidaan hankkia.

Koivula Antti
Työterveyslaitos